

ДНЕВНИКЪ

(СТЕНОГРАФИЧЕСКИ)

(третя редовна сесия).

НА

VI ОБИКНОВЕННО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

XXI заседание, Понеделникъ, 30 Ноемврий 1892 година.

(Отворено въ 10 часа прѣдъ пладнѣ, подъ прѣдсѣдателството на прѣдсѣдателя г-на П. Славковъ).

Отсутствувать: А. Минчевъ, А. Семизовъ, А. Каракашевъ, В. Атанасовъ, Г. Д. Начовичъ, Гр. Найденовъ, Г. Ангеловъ, Г. Калиновъ, Д. Караджовъ, Д-ръ С. Андонияди, Д-ръ Чомаковъ, Д. Свѣщаровъ, Д. Тончевъ, Д. Бойчевъ, Д. Китовъ, Д. П. Сивковъ, Д. Минковъ, Ж. Момчовъ, Иовъ Титоровъ, Ил. Сакаровъ, Ив. Кълвачевъ, Ил. Маджаровъ, К. Симеоновъ, К. Жековъ, К. Станчовъ, К. Велевъ, Д-ръ К. Стоилевъ, Л. Диоловъ, М. Каралѣевъ, М. Рачовъ, М. Георгиевъ, Н. Странски, Н. Момчевъ, Ст. Паница, Савва Ивановъ, Ст. Симпоновъ, Фил. Мариновъ, Хаджи В. Холевичъ, Христо Стефановъ, Христо Дюкмеджиевъ, Христо Ангеловъ.

Прѣдсѣд. (Звъни). Отъ цѣлото число прѣдставители въ днешното заседание присѣдствувать 204 души. Има значи законното число прѣдставители, за да се пристъпи къмъ разглеждане положенитѣ на дневния редъ въпроси.

На дневний редъ имаме: докладъ отъ комиссията по Министерството на Вжтрѣшнитѣ Работи по прѣдложението за отпущание 500.000 лева на Софийската община за благоустройството на столицата.

Г-да прѣдставители! Плѣвенскии народенъ прѣдставитель, г-нъ Савва Ивановъ, съ едно заявление моли да му се разрѣши 15 дневенъ отпускъ. Къмъ заявлението си е приложилъ медицинско свидѣтелство, отъ което се вижда, че му е направена операция на лѣвото око, вслѣдствие на което той билъ принуденъ да варди лѣглото. Понеже бюрото не може да разрѣшава такъвъ отпускъ, прѣдлага на Народ. Събрание да рѣши това. (Гласове: Прието!)

Ще се гласува. Който не приема да се даде 15 дена отпускъ на народния прѣдставитель Савва Ивановъ, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Съобщавамъ на Нар. Събрание, че Брациговскии кметъ съ телеграмма благодари на народнитѣ прѣдставители за рѣшението което сж взели и чрѣзъ което повѣренната му община се обръща отъ селска на градска.

Съобщавамъ на Нар. Събрание, че сж постъпили бюджетопроектитѣ по разнитѣ министерства, а именно бюджетопроектитѣ за расходитѣ на Върховното правителство, за държавнитѣ дългове, Върховната Смиѣтна Палата, Министерството на Външнитѣ Работи и Исповѣданията, Министерството на Вжтрѣшнитѣ работи, Министерството на Правосъдието и Министерството на Просвѣщението.

Желаетъ ли вѣткой отъ г-да прѣдставителитѣ да говори по тоя въпросъ?

Дим. Петковъ: Нѣма защо да се говори. Да се пратятъ на бюджетарната комиссия.

Прѣдсѣд.: Който не приема да се пратятъ на бюджетарната комиссия да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Ще се испратятъ въ бюджетарната комиссия.

Постъпилъ е законопроектъ отъ г-на Министра на правосъдието за свърхсмиѣтенъ кредитъ отъ 138.100 л.

Г-нъ секретаръ Гатевъ ще прочете отношението, съ което е прѣпратенъ.

Секр. Д-ръ Т. Гатевъ. (Чте):

„Министерство на Правосъдието

№ 9524

27/XI. день 1892. г.

г. Софиа.

*До Господина Прѣдсѣдателя
на VI-то Обикновено Народно Събрание.*

Като Ви испращамъ при това: 1) законопроектъ за свърхсмиѣтенъ кредитъ на повѣреното ми Министерство отъ 138,100 лева; 2) Доклада ми до почитаемото На-

родно Събрание, относително сжщия законопроектъ; 3) за вѣренъ прѣписъ отъ отношението на Господина Министра на Финансите под № 44987, отъ т. г. и 4) сжщо отъ височайше одобренъ ми докладъ под № 629 отъ с. г. — имамъ честъ да ви помоля, г-не Прѣдсѣдателю да ги внесете въ настоящата сесия на Народното Събрание за разглеждане и вотиране искания свѣрхсметенъ кредитъ.

Министръ: Ив. Саллабашевъ.

Глав. Секретаръ: Д-ръ Петровъ.

Счетоводителъ: Пановъ“.

Прѣсѣд. Желаетъ ли нѣкой отъ г-да прѣдставителитѣ да говори по тоя въпросъ? (Гласове: Не желаетъ). Кога желаетъ Народ. Събрание да се тури на дневенъ редъ? (Гласове: За въ идущето засѣдание).

Който не приема да се постави на дневний редъ за въ идущето засѣдание, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Ще се тури на дневний редъ за идущето засѣдание.

Сжщо е постѣпилъ законопроектъ за свѣрхсметенъ кредитъ отъ 14,000 лева на Военния Министръ за исплащане на расходи станали по личното негово распорѣждане прѣзъ тая година, за които не е имало достатъченъ кредитъ въ бюджета.

Кога желаетъ Нар. Събрание да се тури на дневенъ редъ? (Гласове: за въ идущето засѣдание).

Който не приема да се тури на дневний редъ за въ идущето засѣдание, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Извѣстенъ ви е, г-да прѣдставители, въпросътъ, който е поставенъ на дневний редъ за въ днешното засѣдание. Той е докладъ на комиссията по Министерството на Вжтрѣшнитѣ Работи.

Г-нъ докладчикътъ има думата.

Докл. П. Шилевъ: Г-да прѣдствителитѣ! Г-нъ Министрътъ на Вжтрѣшнитѣ Работи, съ отношението си до Нар. Събрание, прѣдлага да се отпусне на Софийското градско общинско управление една субвенция отъ 500,000 лева за благоустройството на столицата. Ето отношението какво гласи. (Чете):

„Министерство
на Вжтрѣшнитѣ работи
Отдѣление ступанско
№ 11214.

Октомврий 25 день 1892 г.
гр. София.

*До Господина Прѣдсѣдателя
на VI Обикновенно Народно Събрание.*

Софийскій градско общински съвѣтъ, при гласуване бюджета на Софийската градска община за идущата 1893 година, е прѣдвидѣлъ въ приходний § 33, отъ сжщия бюджетъ, субвенция отъ правителството за благоустройството на столицата, въ размѣръ на 500,000 лева. По поводъ на това, и каго имамъ прѣдъ видъ, огромнитѣ нужди на тая община за посрѣщане произвожданихъ отъ

нея тѣй необходимими, извънредни расходи по регулацията на гр. София, шоссирание улицитѣ, правение водопроводитѣ и др. и голѣмитѣ и нетѣрпящи отлагание расходи, нуждни още за украшението на столицата, честь имамъ да Ви моля, г-не Прѣдсѣдателю, да внесете тоя въпросъ въ Народното Събрание, което при гласуване и приемане държавния бюджетъ по вѣдомството на повѣренното ми Министерство, да не откаже да прѣдвиди за отпущане на Софийската градска община исканата субвенция отъ 500,000 лева, за благоустройството на столицата.

Министръ: С. Стамболовъ

Главенъ Секретаръ: Т. Василевъ

За Началникъ на Отдѣлението: Грую Генчовъ“.

Това отношение бѣше прѣпратено въ комиссията по Министерството на Вжтрѣшнитѣ Работи, която въ засѣданието си на 27-й того, като взема прѣдъ видъ, че дѣйствително Софийската градска община се нуждае отъ голѣми парични сумми за благоустройството на града, както за канализацията му, тѣй и за шоссиранието му и пр., прие прѣдложението на г-на Министра безъ никакво измѣнение, и сега моли Нар. Събрание да се съгласи и рѣши да се отпуснатъ 500,000 лева на тая община.

М-ръ С. Стамболовъ: Г-да прѣдставители! Както виждате отъ отношението, което г-нъ докладчикъ прочете, то е било направено съ цѣлъ да се впише тая сумма въ бюджета и би трѣбовало да се разледа отъ бюджетарната комиссия, но това нестана, защото бюджета по моето М-рство е билъ направенъ по-напрѣдъ, та за това е и послѣдвало това писмо. Както знаете нуждитѣ на Столичното Общинско Управление сж твърдѣ голѣми и за това то е прибѣгнало да иска помощъ. То се е заело да прави много работи и нѣмаше да правимъ това прѣложение, ако да бѣше сполучило да направи заемъ; но защото не сполучи, за това е прѣдвидѣло въ бюджета си такава субвенция отъ правителството, съ цѣлъ да избѣгне, до нѣкѣдѣ, отъ трудното положение. Струва ми се, че нѣма нужда да обяснявамъ на г-да прѣдставителитѣ, че и правителството и народътъ трѣбва да похарчатъ малко нѣщо за украшаванieto и урежданieto на столицата. Ако се вотира тая сумма, тя ще се впише въ бюджета въ оня параграфъ, въ който се прѣдвжидатъ помощи за градскитѣ общини.

Прѣсѣд.: Желаетъ ли нѣкой отъ г-да прѣдставителитѣ да говори по тоя въпросъ? (Гласове: Не желаетъ!) Понеже никой не иска думата, ще се вотира. Който не приема прѣдложението на М-рството на Вжтр. Дѣла да се отпусне една субвенция отъ 500,000 лева на Столичното Общинско Управление, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Има ли нѣкой отъ г-да прѣдставителитѣ да прѣдложи нѣщо за дневний редъ на идущето засѣдание?

Хр. Конкилевъ: Азъ мисля, г-да прѣдставители, че въ Събранието има внесенъ още въ началото на сесията законопроектъ за насърчение на мѣстната индус-

тия и докладът на комиссията ни е раздаден отъ преди нѣколко дня, а пъкъ не е туренъ на дневенъ редъ. За туй, азъ предлагамъ да се тури на дневний редъ за въ утрѣшното засѣдание.

Ст. Ив. Цвѣкю: Прѣдъ видъ на това, че комиссиитѣ нѣматъ готовъ материалъ, който да се постави на дневния редъ за утрѣшното засѣдание, азъ съмъ на мнѣние утрѣ да нѣма засѣдание.

Коста Диновъ: Г-да прѣдставители! Азъ не съмъ съгласенъ съ мнѣнието на г-на Цвѣкю, защото щомъ единъ пътъ рѣшихме да имаме всѣки день засѣдание, трѣбва да работимъ всѣки день. До колкото знамъ въ всичкитѣ комиссии има работи, които макаръ и да не сж разгледани, но могатъ да се разгледатъ и така да се приготви работа. За това, азъ съмъ на мнѣние, че ще направимъ много добръ, ако допуснемъ за всѣки день да се пише въ дневний редъ, докладъ на *разни комиссии*, и тогава ще имаме работа.

Ив. Цвѣтковъ: Наистина, законопроектътъ за насърчение мѣстната индустрия е внесенъ по рано, и докладътъ по тоя проектъ е раздаденъ, но понеже надлежния министръ, който го бѣше внесълъ, си даде оставката, и другъ го замѣства. комиссията, прѣди да узнае, да ли тозъ, който е натоваренъ съ управлението на това министерство, ще го защитава, не може да го внесе въ Събранието на докладване. Зарадъ туй, ще остане за другъ пътъ, за едно друго засѣдание.

Хр. Конкилевъ: Азъ неможъ да се съглася съ мнѣнието на г-на Цвѣткова, че като паднѣлъ министрътъ, то и внесенъ отъ него законопроектъ минава отъ реда си. Защото нѣкои проекти на паднѣлия министръ се приеха. Ако министрътъ е паднѣлъ, ако си е далъ оставката, има другъ министръ, който е длъженъ да защитава законопроектитѣ на прѣдшественника си.

Относително това, дѣто казватъ, че нѣма други законопроекти, та нѣмаме работа, не е истина. Има други законопроекти, като напр. по десетъка, и азъ моля правилството да го внесе, защото има въпиюща нужда отъ него.

Прѣдсѣд.: Азъ моля г-на прѣдсѣдателя на прошетарната комиссия да съобщи: има ли приготвени прошения за докладване. Ако и да е опрѣдѣлено само въ сѣботенъ день да разгледваме прошения, но ако има много приготвени прошения, и като нѣмаме друга работа, може да се докладватъ и прѣзъ други дни.

Конст. Поповъ: Г-да прѣдставители! Отъ минхлата Сѣбота останахъ много прошения неразгледани. И, понеже остава само една Сѣбота, затова моля и правя прѣдложение да се гласува и днесъ още да земемъ рѣшение, щото да можъ всѣки день да се разгледватъ прошения, когато нѣмаме друга работа.

Ст. Цвѣкю: Г-да прѣдставители! Съгласно Вътрѣшния Правилникъ, само деньтъ Сѣбота имаме опрѣдѣленъ за докладване на прошения. При всичко че нѣмаме работа за утрѣ, азъ мисля, че пакъ нетрѣбва да приемемъ прѣдложението на г-на прѣдсѣдателя на прошетарната комиссия. Защото, при всичко че прѣдсѣдательтъ на тази

комиссия казва че има много прошения заостанжли, и че било оставало само още една Сѣбота, та заради туй утрѣ да имаме докладъ и по прошения, толкозъ подобрь да не се докладватъ, че нѣма да раздадемъ много пенсии, Колкото по-малко сѣботи имаме, толкозъ по-добрь, че по-малко пенсии ще се раздадѣтъ.

Геор. Данчевъ: Азъ ще моля, за идущето засѣдание да се тури на дневний редъ моето прѣдложение; за измѣнение и допълнение чл. (Гласове: По високо!) 12-й отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ.

Прѣдсѣд.: Кое е вашето прѣдложение? Дадено ли е на бюрото?

Г. Данчевъ: Моето прѣдложение е за допълнение на чл. 12-й отъ Закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ по гражданското вѣдомство. Азъ съмъ го прѣдалъ на бюрото и е напечатано.

Хр. Топузановъ: Единъ пътъ, г-да прѣдставители, Събранието е зело рѣшение да имаме всѣки день засѣдание, разбира се, нетрѣбва да отиѣняваме това си рѣшение, зарадъ туй, защото имаме работа, а не че нѣмаме. Ако нѣмаме друга работа приготвена, имаме прошения, съ които можемъ да се занимаемъ. Разбира се, просителитѣ, които се отнасятъ до Нар. Събрание, всѣки часъ очакватъ да видѣтъ резултатътъ на своитѣ прошения. На това основание прошенията трѣбва да се докладватъ, тъй като г-нъ прѣдсѣдательтъ на комиссията каза, че има заостанжли много прошения готови за докладване, и Събранието, като рѣши да има всѣки день засѣдание, азъ се съгласявамъ съ прѣдложението на прѣдсѣдателя на прошетарната комиссия, г-на Попова, за идущето засѣдание — за утрѣ, да се тури на дневенъ редъ да имаме докладъ отъ прошетарната комиссия.

Вас. Икономовъ: И азъ имамъ прѣдложение, което съмъ внесълъ и е раздадено на г-да прѣдставителитѣ, и моля, щото и то да се тури за утрѣшното засѣдание на дневний редъ. И това има още да кажъ, дѣто г-нъ Цвѣкю каза, че понеже не сме били имали работа, то да отложимъ за утрѣ засѣданието; тогавъ излиза, че това, което ни се обади отъ г-на прѣдсѣдателя на Събранието при зиманието рѣшение да имаме всѣки день засѣдание, защото сме имали много работа, излиза, че не е било истина. Азъ не знамъ и неможъ да разберъ, какво значи това казване на г-на Цвѣкю. Толкозъ натрупана работа има въ комиссията, и г-нъ Цвѣкю казва, че нѣмало работа, и иска вашето разрѣшение утрѣ да нѣмаме засѣдание, като че ли сме много работили. Вчера сме имали празникъ, та и утрѣ да имаме. Веднѣжъ сме постановили да имаме всѣки день засѣдания, нетрѣбва да се измѣнява това рѣшение на Събранието. То е вече за насъ правилникъ, и ний не трѣбва да отлагаме утрѣшното засѣдание. Въ прошетарната комиссия има купъ прошения. Г-нъ Цвѣкю, по-хубаво, каза, да се отложи утрѣшното засѣдание, че да се недаватъ пенсии. Благодаримъ за такова прѣдложение. Азъ мислѣхъ, че тукъ, отъ олтаря на Нар. Събрание, такова нѣщо никога нѣма да се прѣдложи, да се недаватъ пенсии. Да се затворѣтъ вратата

на Нар. Събрание за просителитѣ, да се не дава възможност на хората да се оплакватъ, и да се не дава възможност да се разглеждатъ жалбитѣ имъ, това ще бъде несправедливо, и моля това предложение да се остави безъ послѣдствие.

Дим. Кознички: Моля да се тури на дневний редъ докладътъ по смѣткитѣ на III-то Велико Нар. Събрание, понеже докладчикътъ на комиссията по прѣглежданieto на тия смѣтки, г-нъ Стоковъ, е тукъ.

Ст. Цвикю: Вий видѣхте, г-да прѣдставители, че рѣчъта, която държа г-нъ Икономовъ, ви убѣди, че трѣбвало утрѣ да имаме засѣдание, защото имало работа. Прѣди да се пристъпи къмъ разрѣшението на въпроса: да ли можемъ и утрѣ да имаме на дневенъ редъ за разглеждане прошения, или не, трѣбва да се разрѣши отъ Нар. Събрание, че при всичко, че Правилникътъ прѣдвижда кога да имаме засѣдание, че дѣйствително прѣдвижда само Сжббота, когато да се гледатъ прошения, но трѣбва да се разрѣши този въпросъ, да имаме и въ други дни докладвания на прошения.

Колкото се отнася за това, дѣто съмъ прѣдложилъ да се затворятъ вратата на тази священна ограда, това, мисля, ще бъде и въ негова полза.

Прѣдсѣд.: Г-нъ Икономовъ! Вашето предложение какво е?

Вас. Икономовъ: Моето предложение е, за измѣнение на чл. 6-й отъ Закона за поборницитѣ.

Прѣдсѣд.: Понеже другъ въпросъ на дневний редъ нѣма, за утрѣшното засѣдание на дневний редъ ще имаме:

I. Първо четение законопроекта на М-рството на Правосъдието за свърхсмѣтенъ кредитъ отъ 138.100 л;

II. Първо четение законопроекта на Военното М-рство за свърхсмѣтенъ кредитъ отъ 14.000 лева;

III. Първо четение предложение отъ Г. Данчовъ за допълнение на чл. 12-й отъ закона за пенсиитѣ на чиновницитѣ и служащитѣ по гражданското вѣдомство;

IV. Първо четение предложението отъ В. Икономовъ за измѣнение чл. 6-й отъ Закона за поборницитѣ;

V. Докладъ на комиссията по прѣглеждане смѣткитѣ на III-то Велико Нар. Събрание, и

VI. Докладъ на прометарната комиссия, ако остане врѣме.

Засѣданието се затваря.

(Затворено въ 10 часа и 45 мин. прѣдъ пладнѣ).

Прѣдсѣдателъ: П. Славковъ.

Подпрѣдсѣдатели: { Д. Петковъ
Ив. Андоновъ

Секретари: { Ив. Халачевъ
Зах. Градинаровъ
Я. Д. Матакиевъ
Д-ръ Стояновичъ
Д-ръ Сарж-Ивановъ
Геор. Пѣневъ
М. Милевъ
Хр. Лѣкарски
Ясенъ Руселиевъ
Якимъ Поповъ

Секретари: { Ив. Бешевлиевъ
Иовъ Титоровъ
Ст. Х. Калчевъ
К. Х. Калчевъ
Ник. Момчовъ
Ем. Начевъ
Пенчо Кескиневъ
П. Зографски
Д-ръ Т. Гатевъ

Началникъ на Стенографическото Бюро: Д. Йовевъ.